

SÖDRA ROSLAGENS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTOR

Inspektör

Susanne Backlund

SÖDRA ROSLAGENS MILJÖ-
OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND
2026-03-25

Synpunkter gällande nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Förslag till beslut

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd beslutar att överlämna synpunkter i tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2026 över förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad till Vaxholms stad.

Sammanfattning

Roslagsvatten AB har för stadsbyggnadsnämnden i Vaxholms stads räkning tagit fram ett förslag på nya avfallsföreskrifter. Stadsbyggnadsnämnden har i remiss gett Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Kontoret har granskat förslaget till nya avfallsföreskrifter och har flera förslag till förändringar.

Beskrivningen av ärendet

Roslagsvatten AB har för stadsbyggnadsnämnden i Vaxholms stads räkning tagit fram ett förslag på nya avfallsföreskrifter. Stadsbyggnadsnämnden i Vaxholms stad har begärt att Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd ska lämna synpunkter på förslaget.

Synpunkter

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor har följande synpunkter på Vaxholms stads förslag till nya avfallsföreskrifter:

12 § i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall lämnas till annan än renhållaren för borttransport till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Hushåll får ej anlita yrkesmässiga utförare för borttransport enligt första stycket.

SRMH:s synpunkt: Första och andra stycket är svårförståeliga och upplevs som motsägelsefulla.

18 § tredje stycket, i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

För enskilda avloppsanläggningar ska godkännande av anläggningen inhämtas från den tillsynsansvariga nämnden.

SRMH:s synpunkt: Det bör framgå att ansökan om tillstånd för enskild avloppsanläggning ska prövas av tillsynsansvarig nämnd.

19 § i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Fosforfällor används för kompletterande rening i små avlopp och består av ett material med hög kapacitet för fosforinbindning. Omhändertagande av filtermaterial från fosforfällor beställs av renhållaren.

SRMH:s synpunkt: I nya avfallsföreskrifterna ska byte av fosforfilter beställas av fastighetsägaren. SRMH föreslår i stället fast hämtning med möjlighet att söka dispens för eget omhändertagande av fosforfiltermaterial samt möjlighet att söka dispens för förlängt hämtningsintervall. Dispensansökan hanteras av tillsynsansvarig nämnd.

28 § i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar, fettavskiljare, sluten tank för matavfall eller matavfallssystem får avståndet mellan angoringsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning inte överstiga 10 meter, såvida inte särskilda skäl föreligger, vilket bedöms av renhållaren. Höjdskillnaden mellan fordonets angoringsplats och botten på anläggningen får inte överstiga 5 meter. Brunnsluck får inte väga mer än 15 kg.

SRMH:s synpunkt: Enligt förslaget ska bedömningen göras av renhållaren om särskilda skäl föreligger. Tillståndsprövningen av enskilda avloppsanläggningar hanteras av SRMH. I samband med prövningen av en ansökan beaktas skyddsavstånd till vattentäkter, skyddsnivåer gällande miljö- och hälsoskydd,

badplatser, känsliga områden mm. SRMH beviljar inte tillstånd till en anläggning som inte kan tömmas.

Kontoret anser att föreslagen formulering bör förtydligas i fråga om vad som avses med särskilda skäl. Kontorets bedömning är att det, om förslaget antas, krävs remissförfarande mellan SRMH och renhållaren i samtliga ansökningar om tillstånd för enskilda avlopp där slanglängden överskrider 10 m. Det förutsätter att renhållaren har resurser för att svara på remisserna.

Kontoret anser även att föreslagen formulering bör förtydligas i fråga om vad som avses med särskilda skäl.

78 § och 79 § i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Handlar om eget omhändertagande av latrin och slam på egen fastighet.

SRMH:s synpunkt: Kontoret anser att 78 och 79 §§ kan slås ihop till en §, t ex med texten:

Kompostering av slam eller latrin på fastigheten kan, efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden, medges i särskild avsedd anläggning på fastigheten. Kompostering ska ske i kompostanläggning för användning av näringsämnen på den egna fastigheten.

84 § i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Uppehåll i hämtning vid permanentbostäder och fritidsbostäder som inte nyttjas under en sammanhängande tid om minst 12 månader kan medges efter ansökan. Ansökan skickas till renhållaren, beslut fattas dock av tillsynsansvarig nämnd.

SRMH:s synpunkt: Kontoret anser att förslaget är otydligt eftersom ansökan ska skickas till renhållaren men sedan vidare till SRMH för bedömning och beslut.

I förslaget anges att uppehåll i hämtning kan medges som längst 3 år, om inte synnerliga skäl föreligger. Kontoret anser att begreppet synnerliga skäl bör definieras.

85 § i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Den tillsynsansvariga nämnden får efter ansökan, om det finns särskilda skäl, medge dispens för fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare från förbudet i 15 kap. 24 § 1 st. miljöbalken om den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt. Detta gäller för såväl mat- och restavfall som för slam från små avloppsanläggningar.

Anmälan eller tillstånd för yrkesmässig kompostering kan eventuellt krävas enligt miljöprövningsförfordningen (2013:251).

SRMH:s synpunkt: Första stycket beskriver vem som får hantera eller transportera avfall under kommunalt ansvar men andra stycket avser yrkesmässig kompostering. Det finns två rubriker gällande egen hantering "Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar" och "Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar". Stycket om yrkesmässig kompostering under 85 § skulle kunna placeras under rubriken om kompostering.

Kontoret förslår att texten ändras, till exempelvis *yrkesmässig kompostering* eller *kompostering från verksamheter* kräver anmälan eller ansökan beroende på avfallets art och omfattning.

Bilaga 1§ i förslag till nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Begrepp i bilaga 1 bör överensstämma med begrepp och definitioner som återfinns i Avfallsförordning (2020:614) och Förordning om ändring i avfallsförordningen (2020:614).

I bilaga 1 anges att producentansvaret omfattar att producent ska se till att avfall samlas in, transporteras bort, återvinns, återanvänds eller bortskaffas. Från och med den 1 januari 2024 ansvarar kommunerna för att samla in förpackningar.

Definitioner och begrepp

SRMH anser att specifika begrepp som används ska vara definierade för att undvika tolkningsproblem. För tydlighets skull ska samma begrepp användas konsekvent i hela dokumentet.

De begrepp och definitioner som används i Förordning om ändring i avfallsförordningen (2020:614) bör användas i avfallsföreskrifterna. Det kan annars uppstå begreppsförvirring. Några av begreppen som används i avfallsförordningen är *bioavfall* och *skrymmande avfall*. I förslaget till föreskrifter används i stället *matavfall* och *grovavfall*.

I avfallsföreskrifterna används olika benämningar för Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd: *Tillsynsansvariga nämnden*, *Tillsynsansvarig nämnd* och *Tillsynsmyndigheten*. Samma benämning bör användas i hela dokumentet.

I förslaget används uttrycken *dispens* och *undantag*. Kontoret anser att begreppet *dispens* ska användas i de fall som gäller ansökningar som ska prövas av tillsynsansvarig nämnd.

I förslaget används begreppet *Synnerliga skäl* samt även *Särskilda skäl*. Ska begreppet *särskilda skäl* eller *synnerliga skäl* användas, eller har de olika betydelse?

Kontoret konstaterar att begreppet matavfallskvarn inte tas upp i förslaget.

SRMH:s övriga synpunkter

Kontoret konstaterar att förslaget till nya föreskrifter inte beaktar möjlighet att söka dispens från följande:

- den obligatoriska matavfallsinsamlingen eller hämtning av bioavfall som följer av den reviderade avfallsförordningen.
- utsortering av förpackningsavfall eller skrymmande kommunalt avfall för verksamheter och enskilda fastighetsägare.
- kravet på att förpackningar ska skiljas från sitt innehåll för verksamheter.

Susanne Backlund

Bilagor

1. Förslag till avfallsföreskrifter för Vaxholm
2. Information om samråd, nya avfallsföreskrifter för Vaxholms stad

Expedieras

stadsbyggnad@vaxholm.se